

CARLES RIBA

ESTANCES

LLIBRE SEGON

PRECEDIT DE LA REEDICIÓ DEL PRIMER

EDICIONS

LA MIRADA

8
5

EDICIONS «LA MIRADA»

Obres de imminent aparició

AUQUES I VENTALLS, per Josep Carner.

UN MAL PAÍS, per Joan Oliver.

CONTES PER A NOIES, per Josep Carner.

CORRENT D'AIRE, per Manuel Brunet.

POEMES, per Clementina Arderiu.

CARLES RIBA, per Armand Obiols.

TEATRE DE LA CIUTAT, per A. Rovira i Virgili.

CONFESSIÓ D'UN HOME, novel·la, per Millàs Raurell.

LES CUES, per Joan Oliver.

ELS SET DIUMENGES, per Josep Carner.

Seguiran obres de Miquel Llor, Carles Riba, Alexandre Plana, Tomàs Garcés, Rossend Llates, Bofill i Mates, J. M.ª Junoy, August Pi Sunyer, Carles Capdevila, S. Sànchez Juan, Nicolau d'Olwer, Pompeu Fabra, P. Miquel d'Esplugues, Francesc Pujols i les obres completes de Josep Carner.

Condicions de subscripció

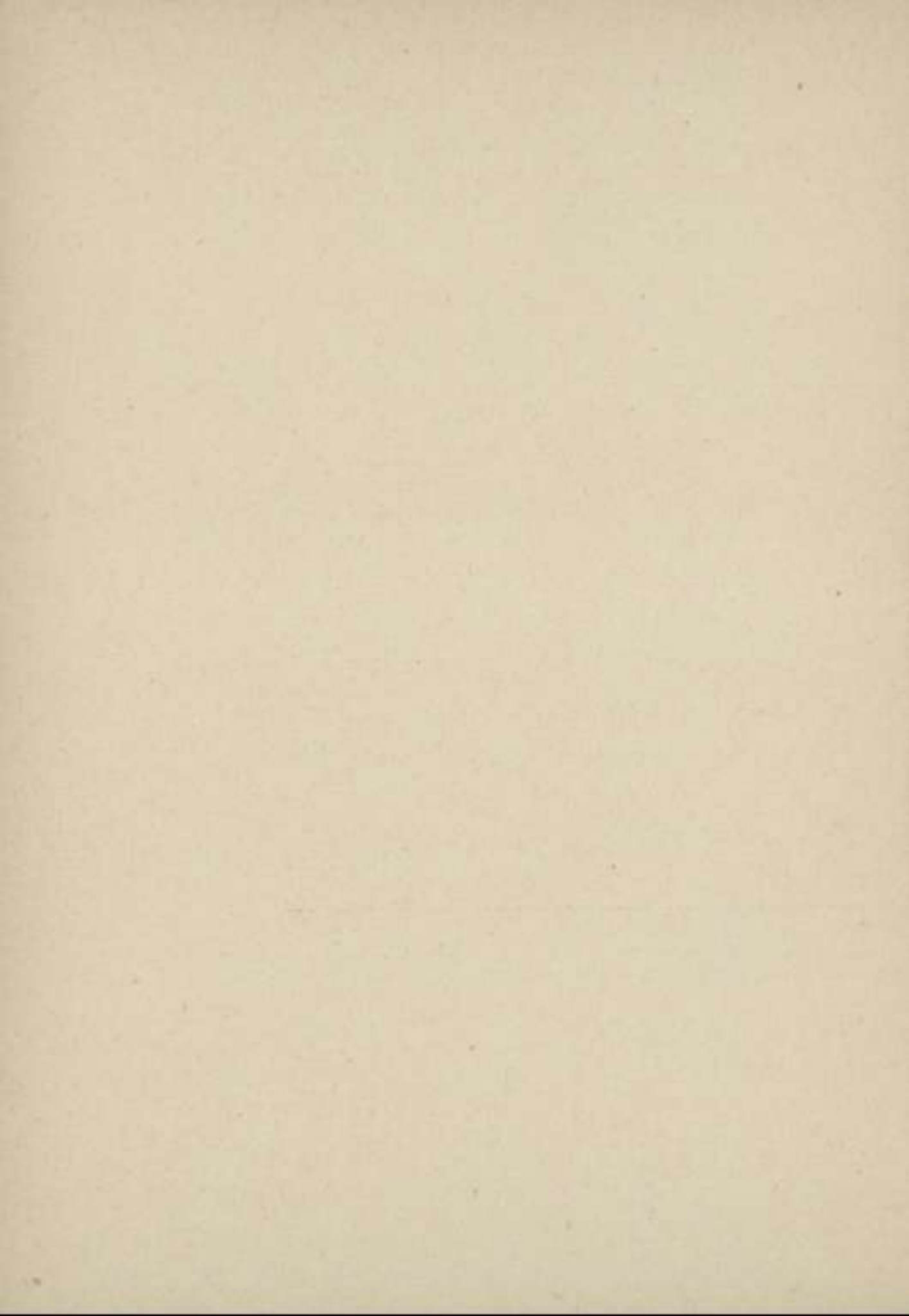
«La Mirada», ha establert els següents preus de subscripció per cadascuna de les seves publicacions:

Edició corrent, l'exemplar.	3'50 ptes.
Edició paper de fil Guarro.	10'00 »
Ed. Rives Vitel·la i Rives acigronat.	15'00 »
Edició Rives Annam	30'00 »
Edició paper d'Holanda Van Gelder	30'00 »
Edició paper Imperial del Japó	50'00 »

De les edicions de fil és posat un petit nombre d'exemplars a la venda, al preu de 14 ptes.

Les demandes de subscripció s'han de trametre a Edicions «La Mirada», carrer de Sant Pau, 2, Sabadell.

Am

ESTANCES

Han estat tirats d'aquesta obra : 6 exemplars en paper *Japó Imperial* marcats *a, b, c, d, e, f*; 6 exemplars en paper *Holanda Van-Gelder* xifrats I, II, III, IV, V, VI; 2 exemplars en paper *Rives Annam* marcats A i B; 4 exemplars en paper *Rives Vitella blanc* marcats A, B, C i D; 4 exemplars en paper *Rives Vitella acigronat* marcats a, b, c i d; 75 exemplars en paper de fil *Guarro*, 25 dels quals, marcats d'1 a 25, signats per l'autor i amb el nom dels bibliòfils de «La Mirada», als quals són especialment dedicats, i els 50 restants, numerats de 26 a 75, posats a la venda; i 603 en paper especial «L. M.», sense numerar.

CARLES RIBA

ESTANCES

LLIBRE SEGON

PRECEDIT DE LA REEDICIÓ DEL PRIMER

EDICIONS LA MIRADA

SABADELL 1930

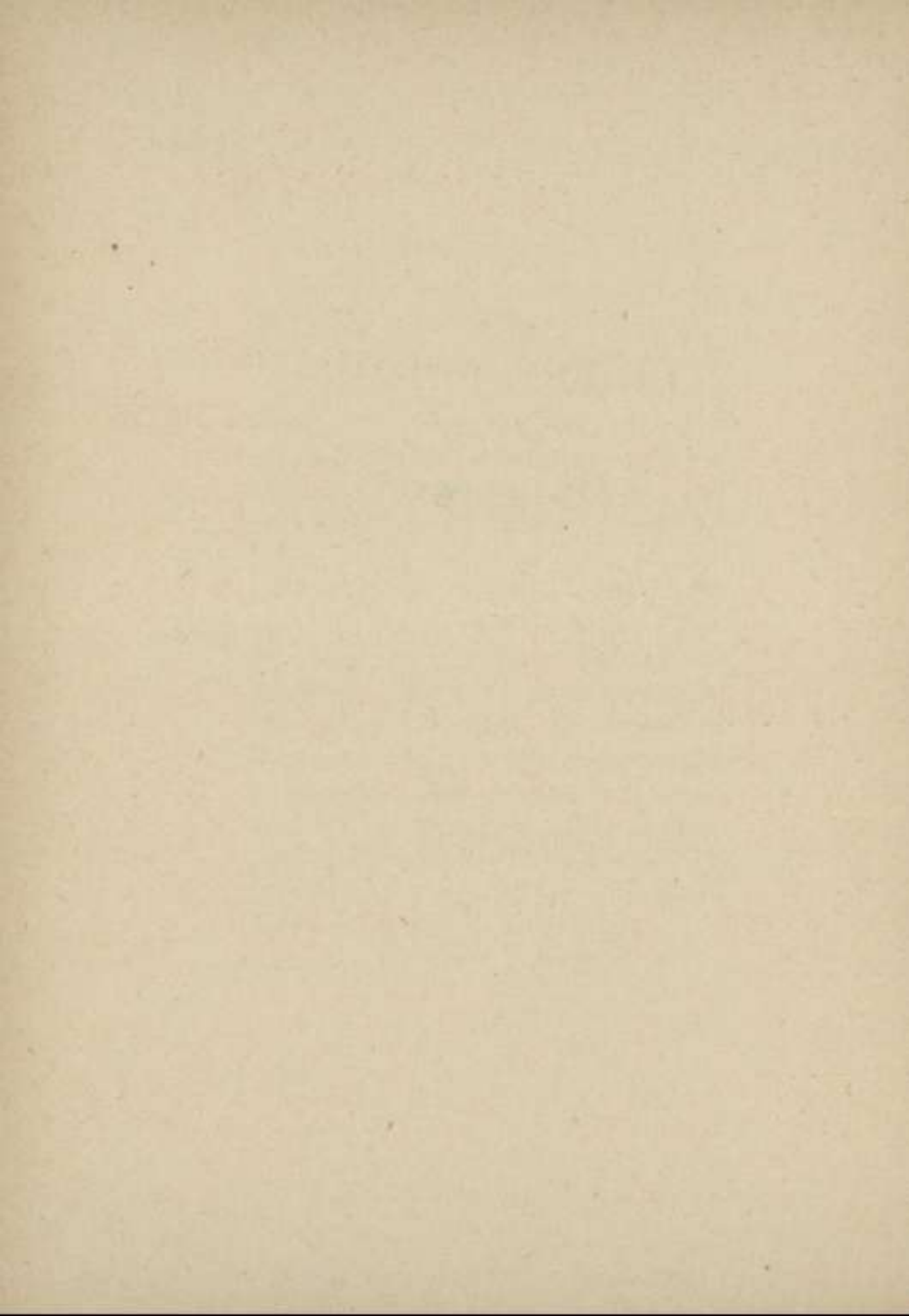

El Primer Llibre d'Estances era de llarga data exhaurit en el nostre mercat. Però això sol no explicaria, ja no direm justificaria, que l'autor el reedités al cap del present volum. L'hi ha induït més un desig, potser fins una necessitat, de provar-se ell mateix l'arrencada, sobretot la continuïtat d'una corba d'experiències poètiques, encara no prou independents de les seves pròpies interrogacions íntimes perquè no el temptessin, al llindar de la seva maduresa, un atur i una mirada enrera, amb qui sap què d'un adéu. Així, l'autor no ha gosat modificar essencialment ni un sol vers de les seves primeres Estances. Ha preferit que llur esmena i llur evolució veritables estiguessin en les dues sèries de les Estances segones, i tant de bo que en els assaigs futurs cap on la corba és llançada—més inquietantment sens dubte per a ell mateix que per als seus hipotètics lectors.

LLIBRE PRIMER

(1913 - 1919)

...e io coll'arco

T'ha enquimerat la gràcia fugitiva
d'un desig i ara ets deserta, oh ment.
Ai soledat sense dolç pensament
i foll traüt sense paraula viva!

Però ¿què hi fa, si dins el teu oblit
la inquietud pregonament perdura?
Encara el goig sobre la carn s'atura
duent l'anunci d'algun cant no dit.

I ell és el foc sagrat que et perpetua
damunt les cendres del desolament;
no vulguis calma en ton oblit, oh ment,
oh folla que has gosat mirar-te nua.

With Psyche, my Soul.

E. A. POE

Dins de la tarda nua caminàvem plegats
jo i Psique, la meva ànima : ella greu i serena
i jo escoltant-la sospirant, que era la vena
tèbia del plor negada als meus sentits glaçats.

I ella deia : «I per què?...» I feia un lent silenci.
I tornava : «¿Caldrà que una ombra de salut
agomboli el teu pit en un frisar golut
on cada pensament d'una flama s'agenci?»

I deia eneara : «Un dia sentiràs que el record
sol i divers del goig que a cada instant la terra
damunt ta carn posava, pesa més, i t'aferra
la pols. Jo seré lluny del teu delit retort.»

Psique parlava i era als seus mots tan estranya!
Ni sé com s'ha fet muda al bleixâ interrogant
del meu pit... Ai obscur silenci ressonant,
on cada veu que arriba amargament m'enganya!

(*Diu el Sentit :*)

– Espera, ¿què saps tu si aquest és l'espavent
 extrem, oh folla Ment,
 i més enllà ja és la possessió pia
 d'Ella en pastura i llum del pensament,
 i el goig menyspreador de l'instant s'alçaria,
 per sobre el goig divers de cada dia,
 sol i immutable com un monument?

(*I diu la Ment :*)

– Sentit, ¿com goses, foll, servir la imatge pura
 amb un pac que no dura
 de juvenesa errívola i de dalê encantat?
 Encara et manca acerbament l'obscura

fatiga del carnatge carnal haver menat,
i que més que ta viva nuditat
valgui ta sangonosa vestidura.

(I torna el Sentit :)

- ¿Què saps de mes batalles, oh Ment, dins ton
hostal? Deixa que en ton [pregon
desolament s'obstini una esperança bella,
i surt, dóna'm la mà, folla, que el món
se'ns obre avui com la immortal presència d'Ella,
i és cadà renovada meravella
com un raig d'alba on la tenebra es fon.

Tots els camins del món com la presència d'Ella!
Ai dura carn indòcil, melangiosament
presa dins les cruïlles de ton engany roent :
¿per què tremoles si tot goig està dins Ella?

Mira davant de tu, calla el teu mot i vés :
és més que ombra d'un somni o un oci nu la vida,
hereva de la joia, carn encuriosida,
que tan gran pietat calgué que et lliberés.

Per tu és el sol d'or i la flor i l'estrella
i la sempre diversa llargària dels camins
i les vides germanes que s'hi mouen a dins :
cada cosa com una paraula nova d'Ella.

Joia, callada endolcidora :
que tímida véns a prop meu!
Toques el sentit com un lleu
alè i la ment encar t'ignora.

Tant de temps que ja hi dorm l'orgull
desert de l'antiga ruïna!
Fes-ne ta casa i illumina,
Joia, el silenci que s'hi acull.

Em cals ben ardida i ben forta :
són tantes vies que davant
solliciten el vol errant
del sospirar que Amor em porta,

totes calitjoses d'oblit
i gelebrides de paüra!

Però ta presència fulgura
més forta que el fred i la nit.

Joia, amiga lenta i novella,
veu sense so, respir ardent :
envaeix el desolament
que ara és sol a parlar-me d'Ella!

Sigues ma consellera tu,
la comptadora de mes hores;
incendia d'Ella mes vores,
Joia, i vesteix-me'n el cor nu.

Non destar le speranze fuggitive
dormenti in grembo a una infrangibil fede :
ogni antico spavento omai lor cede,
nel muto sonno eternamente vive.

Potser només ets l'ombra rient i fugitiva
d'un desig obstinat a habitar dins la ment,
i t'he cenyit entorn amb carn de pensament
i amb sang de mes batalles t'he fet encesa i viva.

Amor, potsè el suau sospirar que de tu
ve a mi, és tan sols la folla ressonança
d'aquell desig fet música, i és, damunt ta semblança,
ma pròpia joia el sol que s'hi atura i relluu.

No hi fa res : jo t'hauré amat carnal i eterna;
fugirà l'ombra, mes ja el meu únic destí
serà allò meu que no mor, que morirà amb mi,
— que tu sola, oh Amor, hauràs pogut saber-ne.

Ara que passa Amor ran de ta pensa nu,
dóna una hora al silenci i a la malenconia :
la imatge escapadissa que vol reposà en tu
odia esclava pompa de mots o d'alegria.

Abandona-li un per un els pensaments
dels quals ta boca la vaga dolcesa ignora,
quan dins de tu es congrien i el pit suau hi encens
en una lenta tremolor sospiradora.

Després – seran els braços oberts, i l'incessant
treballar de l'oblit cedint a la follia
de sentir-nos immòbils mentre corre l'instant,
que és feta de silenci i de malenconia.

¿Per què s'escamparien tos dolços pensaments
amb tos sospirs – callada
música, roberia dels cobejosos vents?
Oh, deixa només cada
pensament dolç jaquir la dolça boca, alada-
ment, en arreaments
de dolços mots! I a tu la gràcia de tu nada
torni, quan els aculls
a morir dins el trèmul silenci de tos ulls.

Ulls meus, ulls que viviu goluts damunt mon rostre :
per vosaltres la imatge d'Ella, dolça a servir,
és davallada al cor, i llum tan pia hi fa
que ja no hi val l'or d'aquest sol que és glòria vostra.

¿Com la carnal recança del goig que amb l'hora fuig
a la bella carn d'Ella us té oberts encara,
si veure-la caduca i fonedissa amara
tot pensament d'amor amb metzina d'enuig?

Ulls meus, closos em fóssiu amb porta de tenebra,
i el vostre esguard girat endins, de cara al cor,
portant a la fidel imatge que no mor,
i a l'adoració que l'estreny, i a la febre,

aquesta coneixença tan viva del sentit,
tan corporal, però ja lliure de paüra :
la mort faria de la bella carn pastura
sense que en tremolés la imatge dins mon pit.

Ens hem bastit el goig entorn, com una ardida
estada indiferent a l'oblit i al record:
el Temps no hi entra, el Temps que feia nostra vida
tan evasiva al mut llagoteig de la Mort.

¿Què és al cap i a la fi, llevat de goig i mort
nostre fat? ¿No li hem rigut tots dos, oh bella?
¿Venceria la tanca del nostre casal fort
la Mort, sinó amb l'encís d'una joia novella?

Joia, dolça conqueridora,
ja no et resisteix rè de mi!
Ma vida acut tota al diví
clam teu i entorn se t'arremora.

Car tu has dit : – Començ jo fui
i fi seré; el millô és encara
per sê, en el temps, no en l'urna clara
de l'esperit. – I veig avui,

Joia, dar-se les mans eternes
mos anys, vestits de foll desig :
tu, sonora i drete al bell mig,
la dansa rodona governes.

Mes, per damunt, sotja la Mort.
Així l'astor, manyer caçaire,

assetja, enfilat dalt de l'aire,
de la coloma el vol ménys fort.

Joia, ¿per què interrogaria
si alces tu mateixa el vel?
¿No és la Mort l'amiga fidel
que en tot camí et fa companyia,

i ara a la porta del meu pit
ta furtiva sortida espera,
tu que entres com alta guerrera
i surts com el lladre de nit?

Bacio soave, amor, tua prima prova,
ch'ogni pensier mi scosse nella mente :
or tu, di questa muta angoscia ardente,
fanne mia pace e mia parola nuova.

Cap hoste al pensament tan dolç, com el record
 del dia que em mostrà la sospirosa via
 Amor primerament – oh de mos dies, dia! –
 amb una errabunda follia
 de deixà el temps enrera del meu córrer més fort.

No posà en tu, oh via, ses monjoies la Mort.
 T'obries dins ma pensa : jo l'he pelegrinada
 – guiava Amor – com una contrada inexplorada.
 Ha estat una joia callada,
 platxèria secreta i rica del record.

¿Com ara, Amor, oh guia, em punys a fer report
 de ma joia en un vers que bellament l'agenci,
 quan només de sonar ma veu dins mon silenci
 ja m'apar que el doll recomenci
 dels dies que ma única mestressa fou la Mort?

I fou. I vaig partir dels seus braços oberts,
 sojorn que no entristí la petja breu de l'hora.
 – L'hora havia romàs arraulida a sa vora
 per sobtar mon retorn a mos camins incerts.
 I fou. I vaig partir dels seus braços oberts.

I de l'hora implacable fui novament la presa.
 I reparí mon cor ple de l'enyor mortal
 dels seus braços oberts : pelegrí a qui cal
 fugir – tot just hi entrà – de la terra promesa.
 I de l'hora implacable fui novament la presa.

I em preguntí : ¿No fóra mon goig potser més clar,
 quan mos lassos camins em tornin als seus braços,
 oh pàtria oberta! – si acompanyés mos passos
 l'hora, que bat i mor com el meu cor humà?
 I em preguntí : ¿No fóra mon goig potser més clar?

Ànima meva, assai
 glatires per aquesta boca folla.
 Tant de volè en un sol sospir adolla,
 tanta de força que no torna mai,
 i tu no ets lassa mai
 de sospirar per 'questa boca folla.

Tot ton poder, llourat
 per la purpúria ombra fugitiva,
 s'escola al llarg de la quieta riba
 de ton eternitat;
 mes tu, et té esclava ton eternitat,
 en va et tempta la porpra fugitiva.

Ànima meva, assai
 glatires. Sents? S'agita la recança
 dintre ton flanc. Oh plenitud que avança!

Si ara l'ofegues, no reneix ja mai.
Ara és l'hora – o mai :
ans que en oblit, ta pau sia en recança.

O my fair warrior!

SHAKESP. : OTH.

Amor, és dolç de dir :
 si ha emporprat tos joves anys amb guerra
 sense evasió el Destí,
 ja suplicant a tos genolls s'aferra
 ell – ton vivent botí.

Ara la pau primera
 sobiranegi els membres combatuts :
 qui més enemic t'era
 homes i vents al teu entorn fa muts,
 t'acotxa amb flonjor d'ombra i vetlla a ta esponera.

Dolç sia el breu dormir :
Amor, ¿què hi fa si una batalla nova
sotja el teu deixondir?
Al teu costat, en l'errabunda prova,
fa armes el Destí.

Ell – que si mai movia
el braç servent per la rancúnia fals,
digues, ¿contrastaria
un girar dels teus ulls imperials,
oh bella, oh a mi clement guerrera mia?

El dia en què l'alada enveja de les Hores
trairà aquesta cortesia somrient
amb què ara cad'una en son fugir consent
a ser la benvinguda hostessa de tes vores,

llavors que l'ull entorn farà el compte poruc
de quanta fou la irreparable roberia,
i barris ton casal sobre l'eterna via
fressosa dels records errants sense aixopluc,

¿bastarà per ventura ta voluntat retorta
per deixondí un sarment que el flam abandonà?
Amor, la teva estada, ¿què la defensarà?
Les Hores, arrogants, empenyeran la porta.

I amb elles els records, fillada que de tu
rebutjaves per pròdiga. T'assetjaran amb lenta
fam de tornà a sentir el Temps, que al gaudi tempta:
un dia te'ls retràs amb el voler tot nu.

El Temps, fill de la Mort, espia i mai no és las.
 Ai Mort, així et diu sempre el teu moment quin és!
 El goig que atresorem ens fa covard el pas :
 així a mig camí ens sortiràs,
 lladre armat, com si el nostre bé mai t'aprofités.

Si el trist despullament m'espera a mi segon,
 Amor, no em pesis morta damunt dels pensaments :
 ¿què hi hauria entre tu i els altres morts que hi són?
 (Ni què ara entre tu i cap dels meus vivents?)

Jo vull ton cos, llunyà en un país d'oblit :
 un freu d'absència que no domi cap conjur.
 I a la nit jo diré, mirant el cel florit :
 Així passà son esperit
 a sè un nou astre etern damunt del món obscur.

Com un que dalerós camina al llarg d'un mur
pel carrer d'on la nit tota fressa exilava,
i s'enquimera de la ressonança brava
del seu pas, que se'n vola i fuig dins l'aire obscur,

quan del seu clar costum Amor romp la cadena
i un sospir viatger se l'enduu de company,
dintre l'ànima bruna i immensa i sense plany
— només un vast enyor, dolç com la lluna plena —

el pensament s'esmuny de son recer d'oblit
i mou al meu encalç la passa traïdora;
de sa jactança tot mon camí s'arremora,
oh implacable perseguidor vestit de nit!

Llavors, en tant que Amor torna a l'estada vella,
vencedor de tenebres, aquesta dona amant
travessa ma basarda, amb aquells ulls, que fan
com la remota confiança d'una estrella.

In pace

La tendra amiga, mare de records,
se n'és anada amb els morts :
no ploris, Amor, la morta;
solament barra la porta
a l'aldarull dels records.

Deixa'ls dins la memòria en festa clara,
que ells no en saben res encara :
ve la mort tan flonjament,
que no torbà un frisament
de vol aquesta hora clara.

Espera que els records avui infants
sense dol es facin grans :

llavors obriràs la porta;
i a qui els parli de la morta
que partí sent ells infants,

oposaran una mirada clara,
com l'infant orbat de mare
que mai no entendrà quin bé
mancava a son joi primer :
oh soliuà hora clara!

Amor, adesiara sento mon pensament
que un sacre horror l'assalta en sa tranquila via :
a l'un costat vas tu, l'usada companyia;
però ens volta una turba pàllida i vehement.
Tàcites ombres, òrfenes de fesomia! L'alba
neix plena de records; d'elles, ni el nom es salva
de dins la mar udoladora del present.

Amor, elles amaren també, i de ventura
fou el llur pit desesperadament avar;
¿no sents – cendra tornà llur pit – el secular
heretatge de joia que dintre l'aire dura
difús? Les ombres vénen de llur estatge mort
no a pregà una minsa almoina de record,
ans a captar de llur tresor la dolça usura.

Amor, l'innúmer deute clama de dins l'abís!
Vivim d'els juraments, els sospirs, les besades
infinite de tantes gèneres escolades!
També un dia la casa clara i el verd país
seran buits de nosaltres i sonors d'altres vides
ignorants que jo i tu, ombres engelosides,
en cada cosa amada ventem un flam d'encís.

Joia, sàvia creadora,
oh imperial!, ¿qui mai ha dit
que eres alegre? ¿Mai quin pit
t'ha conegut jubiladora?

Tu que somrius darrera el vel
si taula et teníem parada,
amb dolç refús, oh sospirada
hostessa que ens baixes del cel.

En ma innocent parencia
jo aparellí per ton regal
la flama del meu cor mortal,
el so de la paraula mia;

mes tu, divina, el braç estens :
com fou ma casa pobra, obscura,

fins que es poblava a ta natura :
sospirs, silenci i pensaments!

Joia, presència greu i tendra,
¿qui, tu partint, fou mai covard?
¿Qui es temé buit de ton esguard
com ho és del flam la morta cendra?

Joia, ¿què hi fa ton esvair,
quan per ta llei, que sempre resta,
els desigs, nissaga feresta,
ja fan una pàtria dins mi?

Hem estat com la gent nada a la riba erma
davant l'innumerable somriure de la mar;
la gran temptació a poc a poc desferma
les voluntats ardides del trist costum avar.

I un dia se'ls enduu, com d'una revolada,
ells, amb els seus records, els seus déus i els seus cants,
per si descobriren una terra daurada
enllà de les tenebres profundes i onejants.

Davant l'esguard errívol dels nauzers d'aventura
la verge mar es pobla d'illes amb ports fidels;
mes cap dolçor terral no iguala llur fretura :
sempre demanen una ruta nova als estels.

I més s'estimen la infinita mar deserta,
i els vents que s'escometen pels volubles camins;
de la sonora lluita la nau son vol concerta :
tal nostra vida, Amor, d'un combat de destins.

Felicitat, ¿no en tens prou de seure a ma taula,
d'acompanyar mes vies, de compartir mon jaç,
que encara sotges si em prendries ma paraula?

Digues-me, què en faràs?

Animula vagula blandula

Ànima meva, errívola pels camins de mon si :
no facis com el pelegrí
que fou temptat per la rosella tosca,
orgull del senderó mesquí;
mes tot seguit l'averkonyí
aquell flam viu damunt sa roba fosca,
i l'abandona al vent, a esvair-se i morir.

Ànima meva blana, cenyida de ventura
com d'una greu túnica bura :
no importa el caminar, tant com el do
amb què el camí ton pas detura :
estel que en un tombant fulgura,
ploma d'àguila, cant o tendra flor;
o el dol, que alleuja ta feixuga vestidura.

Vora el torrent que fuig hi fruiten llimoners.
 El pom jovençaneja i riu i cau lassat
 i l'aigua, arran, fa com un jaç que el gombolés :
 al peu de cada soca hi ha un caramull daurat.

Passa, torrent, germà lluent del marge bru :
 ta fúria no s'hauria amorosit en va
 si un fruit, dels que ara aculls de pas, s'avia amb tu
 i t'és monjoia alegre quan llisquis lent pel pla.

Val més la teva imatge que no mil pensaments.
 L'amor s'aboca al freu del temps escoladís.
 ¿Què hi fa si el temps ens tempta forces, fe, juraments?
 Un bla renou ens canta, i l'hora és molt feliç.

La partença

Si t'engelasia el camí,
que em prenguéis com una estimada
fidel a mon flanc i de mi
peixent-se per mos ulls en la flama abrivada
del pensament, que vora d'ella es sap més diví,

pobla, Amor, el camí que em mena
d'un dolç desig, com d'un constant
oreig que duu el sol i asserena
l'espectacle profús i viatja amb l'instant
i esventa al cor distant la vagabunda pena.

L'absència

Fidelitat : no dins mon cor pregon et duc
com una gemma delicada i rara
jeu dins l'obaga còncaua del buc
– tresor per fer l'orgull d'una regina avara.
Ans mon ànima és un paisatge transparent.
Gespes del bell desig! I tu, en lenta
regor perenne, oh fidel pensament,
fontana viva, cada
bri humil i trement
penetres d'una força – vasta i asserenada
com aquest cel que en ton argent es renta.

El retorn

He fes talment un líquid, voluble abís d'absència,
un camí sense marges, de monòton argent :

 dia per dia m'he nodrit d'absència,
 com el nauixer de l'assoliment
del mar, que dóna al cor una tan greu potència.

I com dia per dia el nauixer dins son cor
clou la paraula trista, vídua de ressonança

 que la tornés endolceïda al cor;
 però, quan ve a riba, la gaubança
del reveure fa míser l'anguniat tresor,

el plany que no diguí lluny de ta vora clara,
Amor, ma pàtria oberta, braços de bon retorn,

fa com l'ocell de nit dins la llum clara,
que topa d'ales i esbatega entorn,
i, amb el cor fort, un tomb de la mà l'aclapara.

Bella regina dels immaculats silencis!
Com una fumerola d'un caseriu en pau
que puja, lenta i dreta, i es fon amb el cel blau –
s'eleva ma paraula a tu, perquè la vencis
diluïda en l'atzur de ton callar suau,
bella regina dels immaculats silencis.

Llavors, ¿quin pensament hi haurà, sinó feliç?
Els mots – fites revesses en què la idea és closa –
la veu mortal – a son volar feixuga nosa – ,
tot esdevé un silenci clar, on ni el degotís
del temps son cant profund i igual posar no gosa.
Llavors, ¿quin pensament hi haurà, sinó feliç?

Tu apareixes. No la roja meravella
que per damunt ma galta fa un súbit llengoteig,
no el tremolor que ajup l'envanida parpella
i la paraula forta esderna en barboteig,

són, oh Amor d'amors, l'essència del miracle
que, en seure prop de tu i oir-te, en mi es difon.
Oh sabessis!, dels pensaments, quin dolç sotrac la
turba perplexa ordena darrera el mur del front!

Així a l'assemblea dels ciutadans el guia
fiat obre les ales de son discurs serè,
i d'home a home passa una ardent correntia
i alcen tots junts els braços amb un igual voler.

Kleiner Morgenwanderer.

SCHUMANN

Com entre l'estelada fita i parpellejant
neix, travessa i s'apaga, tot en un breu instant,
un punt de claredat, oh estela transitòria!,
sobre la nit serena de la meva memòria
passa un record, escàpol del negre abís on van
les lleus imatges de cada hora peremptòria
que s'esvaïren sense cant.

Fou un infant, Amor, i era novell el dia.
El camí va ajuntar-nos en muda companyia.
El seu pas era fort, meravellat i igual
pel marge clà; i no feia de mi gens de cabal.
Un revolt me'l furtà, ai reflex d'alegria!...

I recordo les branques al llarg del muradal
cantussejant sobre ma via.

Amor : ¿fou un presagi perquè avui es complís?
Vora del nostre bac s'esmuny l'hora feliç;
inútilment ens hem tingut per iguals d'ella
només perquè sa llum besà nostra parpella,
perquè ens rosava el llavi un poc del seu somrís.
¿Qui sap, si romanies, companya estranya i bella,
si ens tudaria el teu encís?

Com el tresor que el terrassà confia
perquè el nauixer l'hi porti en vol segur
més enllà dels camins del pèlag nu,
i espera si amb guany l'hi tornaria :
talment t'abandoní la pensa mia.

Però prop meu, errívola, has segut.
Com el portell que dins l'obaga pobra
de cara a l'ampla llum de sobte s'obre,
per ta paraula ha omplert mon seny eixut
l'enyor de ribes que no he conegut.

Oh illes fèrtils de la mar austera,
com flotons de verdura enmig de l'erm!
Volguí anar-hi amb tu. Però un son ferm
era senyor de mi quan la primera
tocàrem... Vaig llanguí encara en l'espera.

Després hem navegat d'ací i d'allí.
Com he après de callar mes joies braves!
I si per cas al vell terrê em tornaves,
hi era el meu pas tan desvesat, com si
petgés fora el reialme del Destí.

Com el cabdill que amb peu alat
va passant entremig de sa gent adormida
i tusta gentilment a l'espatlla fornida
de cad'un dels qui en son pensament ja ha triat;
i ells van alçant-se i prenen l'espasa pel combat :

així tu, Joia, te m'emmenes
de dins el pit covard els mots com un estol;
dia i nit fórem junts i no els conec a penes :
dormiren muts, fins ara que deixen mon redol
amb una estranya música que fa un batec de vol.

Bé sé però sots ta bandera
quanta de força em robes : cada mot per mi era
un torrent de ma sang, set anys del meu voler.
I sempre la conquesta fuig davant de llur fe...
Joia, torna'm l'estol, torna'm el cant enrera.

Sóc com el pare que jaquí
la fillada guerrera i espera dalt la torre.
Buit dels mots de mon cant, en va darrera els corre
mon dalê : un dia encara ton manament diví
me'n prendrà més, com altres fills novençans de mi.

Ombra velada i sense nom
 que el meu llindar vigiles :
de sentir-t'hi, jo no sé com,
passa una angoixa sense nom
 per mes hores tranquiles.

Qui sap quin jurament fallit
tu ets, vivent sinó per a ma recordança,
o quin secret llançat del pit.
Ets certament un bé fallit
que ve, com un espectre que rondés sa venjança.

Ombra, ja fóra a ta mercè –
 t'he dat mon plô i no et basta;
remordiments i fe i voler,
tot s'estremí a ta mercè
 – no fos ma joia casta.

El darrer freu

El vent, el vent llagotejà ma nau feliç,
el vent que mesurava de banda a banda el freu.
¿Quin amor aquell dia domà l'imperi greu
del vent, que sobre el mar m'obrí un calladís
d'ones blaves, per on volés ma nau feliç?

Com a un fat que somriu t'abandoní ma fe,
oh vent!, i m'asseguí sota el velam inflat.
Tot d'una, com un vel amb què es cobrí el fat,
va entenebrir-me un son profund com el no-rê :
de mi només vetllava, nua i ardent, ma fe.

I, per ventura, al llarg de l'onejant camí
l'abís guaitava sota cada alegre esqueixai;

s'esbatia l'ocell, com un pols de l'espai;
i el núvol gras, com altra nau feliç damunt mi,
bogava : un mateix vent ens dava a tots camí.

Jo dormia... No fores per mi, joia vivent,
no sotjàreu per mi, ulls foscos de la mort!
Em deixondí la mansa felicitat d'un port;
i hi vaig bastir ma casa de cara al vent, al vent!
...Son del freu, tu ets ara ma llibertat vivent.

Pensament de la mort, agre ferment
 que la neixor de tot meu pensament
 – flonja i tímida massa – vivifiques,
 i me'n fas, cor endins, un nodriment :

tu restes, fosc entre ombres fredoliques,
 dins la pensa deserta, de les riques
 pastures consumides renovat,
 i les novelles maines multipliques.

¿D'on hi vingueres? ¿De quin primê estat
 de mort impútrida o d'oblit nonat
 ets rara perdurança, que la vida
 mateixa que t'assetja i et combat

sustenta de sa pròpia força ardida,
 pel repòs que promets entraidorida?

I quan davant de tu obri la mort
la porta a la tenebra indefinida,

¿què faràs per durà i sè encara fort,
pensament de la mort? ¿El teu conhort
suprem serà de fondre't dins la immensa
ona d'eternitat? ¿O del record

múltiple que dormia dins la pensa
fer-ne un nou pensament sense fallença?

No sigui jo com l'home que partí
 son bé a la fillada ahucinata
 i amb ull avar els veu prendre un camí
 esborradís per la voluble onada,
 els uns cap a les roses de l'albada,
 els altres cap al nord velat de gris;
 i errant, mesquí, sense taula parada,
 clama del mar un poc del bé feliç
 d'antany; i el mar bruela sota el seu blanc somrís.

No petgi jo la riba taciturna
 on el Temps es rebat eternament
 com presoner dins una immensa urna
 que una mà grave mou en ritme lent :
 no vull jo rê del que em fugí al vent
 dels folls dalers. Oh Temps, oh mar!, la cara

forma que ens torna amb ton renou bullent
és un inflat cos mort, o hi ha una rara
vida d'eternitat, en ella, que ens separa.

Fèrvida eternitat que, quan
 el sentit golut ja l'abasta,
 es fon esmunyedissa en cant
 o en llum o en boira rosa dintre l'ànima casta :

voluptat. Jo et percaço allí,
 cuidant abraçar-te més pura,
 i és encara un engany mesquí :
 només ton ull pregon, gelosia, hi fulgura.

Germana de la voluptat,
 nada més forta, gelosia :
 ets damnada al tantalejat
 aguaitar i a la despullada senyoria

damunt la buidor de l'abís
que deixà la feble presència
dins l'ànima. Almenys si n'omplís
ta follia l'eixuta, la freda transparència!

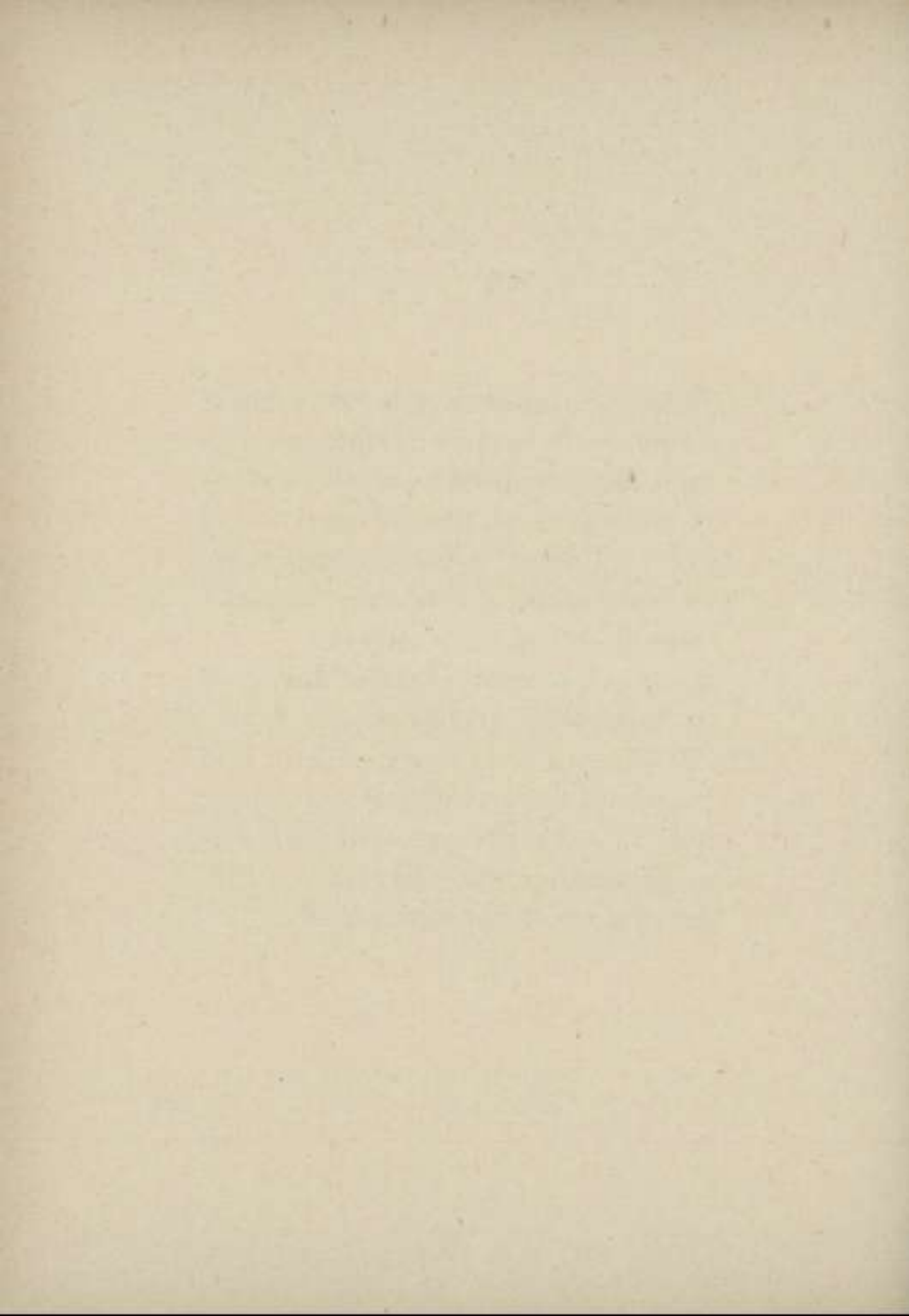
Si batent ales mon cant et fugia
– tu que en volies tancâ el vol ardit –
cerca en ton pit l'arrecerada via
per on passà la trement melodia,
i en el ressò trobaràs el sentit
– tu que en volies tancâ el vol ardit.

Mon cant volgué encativar ma gaubança :
morí la joia en l'estrenu combat.
Si el cant no mou dins ton pit cap frisança,
tu però escolta-hi, i la recordança
et dictarà la fervent veritat.
– Però la joia morí en el combat.

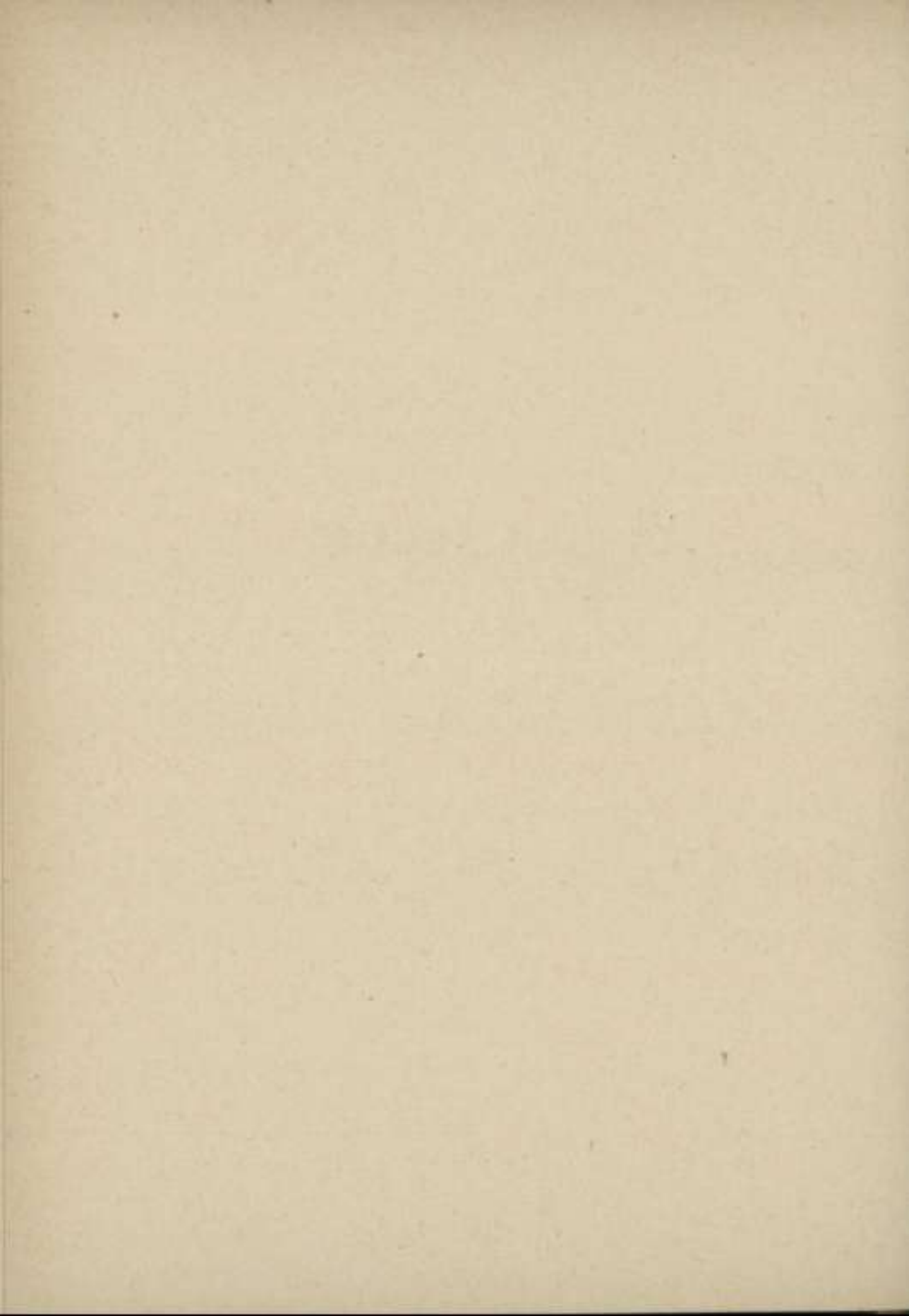
Tènuement mon cant declina :
els mots són tendres i perfets;
mes, febre viva, tu no hi ets,
tu no hi ets més, joia divina.

La blava coma ponentina
escondí el flam etern del sol;
mes fins que venci el negre dol
un llarg reflex ens illumina.

No per morir, joia divina :
davall l'or tímid d'un estel
jo esperaré el retorn fidel
del cant roent que ara declina.

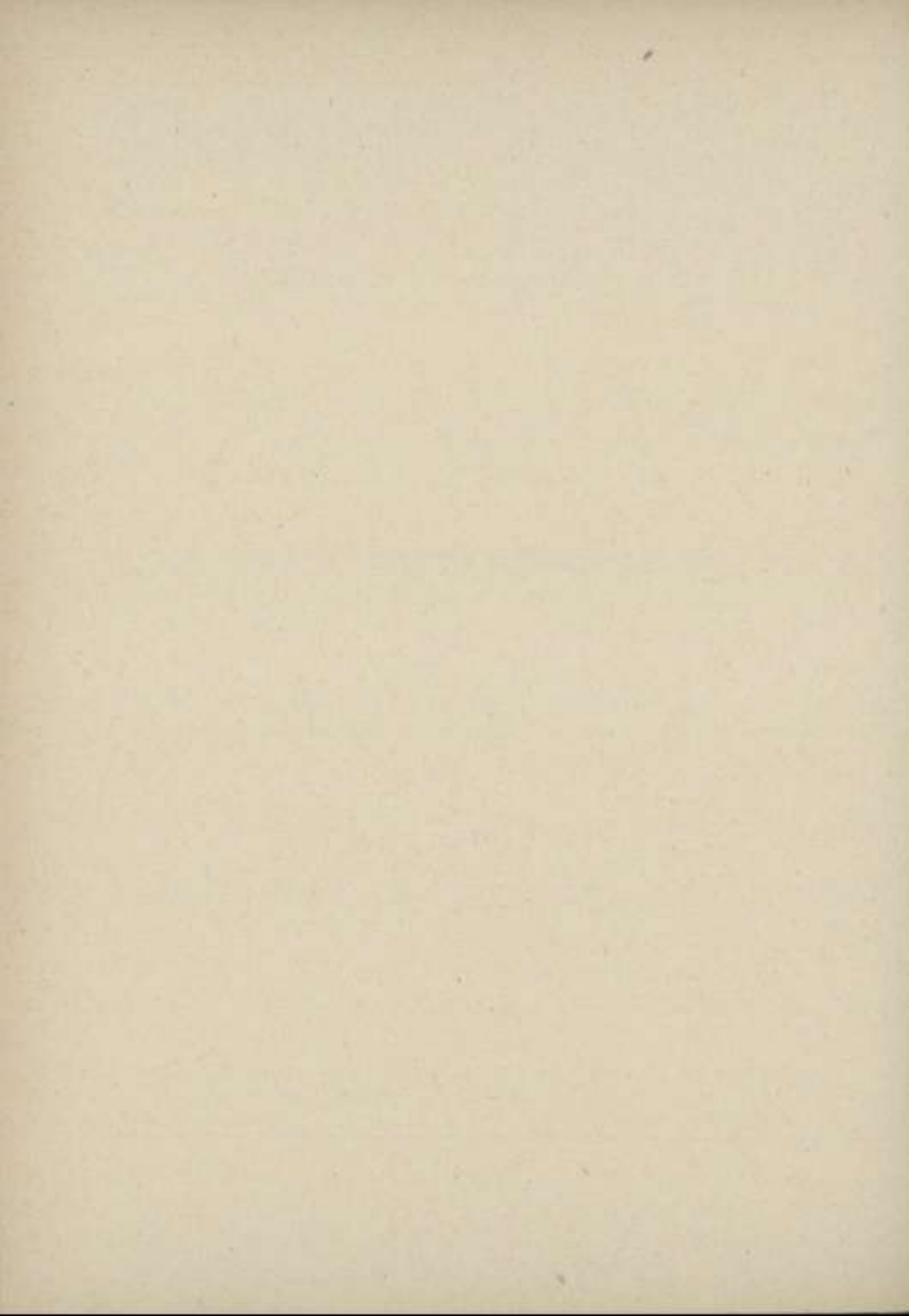

LLIBRE SEGON

A

(1920 - 1928)

1

Silenci, àngel potent,
missatger entre Déu i el nostre pensament,
no afeixuguis el teu vol amb roses
damunt del cap, ni xopis les descloses
ales dintre les gorgues blavenques on fan nit,
del Temps bessons discordes, la Il·lusió i l'Oblit.

Fes-te'm coneixedor per l'àgil revolada
amb què deixondeixes d'un salt
la Veritat endins del cor adormissada,
lla on l'albir del bé i del mal
no envia el seu oneig – oh platja inviolada!

Com quan empunyes al vol
damunt la irada cima dels roures l'oratjol,
i el rebats a la baixedat discreta

del murtrerar; i el gran bosc s'aquieta
per l'esglai que n'eixís, al fresseig importú,
la dea esgarrifada del propi cos tot nu.

Malbaratem els nostres dies
 com un heretatge comptat :
 el dia rabent, que diria's
 si davant nostre un àngel ens aplanava les vies
 melangioses de l'eternitat;
 i el ple de l'amor que no dura
 – talment la fressa del mercat – ;
 i el que encerclà una imatge pura,
 com el robí de foc, tot sol, adormissat
 damunt l'anell. El Temps, jugador sens paraula,
 fingint que ens guanya a prodigalitat,
 ens despulla vora sa taula.

Ah, esvair-se sense saber
 si el goig d'una hora és poc o és massa,
 ni si el dolor treu cap a rè :
 si és ell qui suscita aquest alè de fe

primaveral que les venes desglaça;
o si al contrari se'n peix
– li som presa de fàcil caça –
i no ho sabrem fins al mateix
instant en què la Mort, aconseguint la passa
nostra ranca, ens estiri pel deute que ajornà,
i no siguem rè més que una carcassa
eixuta de fe per pagar.

El sol s'allunya i a flor de riu
 rossega un llarg mantell de calitja daurada,
 que un vol d'orenetes forada
 – xiscle precipitat, cop d'ala esquiú.
 Diria's un monarca enorme que somriu
 d'entremaliadures de mainada :
 la seva almoïna d'or es torna esbojarrada.

No ploris, massa novella Amor :
 una llàgrima, dins aquesta pompa estesa
 es fondria sense tristesa.

Cada pinacle és com un pistil
 d'una múltiple flor juvenívola i nua
 que el propi aroma extenua
 – calze desclòs com un desig gentil.
 Tot torna a sê innocent : la ciutat i l'abril

i el teu besar, cinyell que no es desnua,
que estreny els mots darrera una ombra roja i crua.

– I l'or s'escola sobre el riu. – Oh Amor
remordida, esclafeix el teu parlar sonor
dispersant-se en estels de juvenesa
que aturin cel amunt la vella nit ofesa!

Morir, tal vegada seria
com quan, dormint, un tust precipitat
ens esbatana els ulls a la tenebra,
i ens redrecem, dubtant si fou realitat
o si un somni que s'esmunyia
deixà entortolligat
al nostre sentit afuat
un esquinçall ronser de febre.
L'horror és de sentir que entre la veritat
i nosaltres no hi ha sinó un pas de tenebra,
i que el peu serveix d'amagat
la covardia de la voluntat.

¿Quina dea apassionada
 en jo néixer signà el meu front
 amb una mà cansada
 per un dalé impossible que li vinclava el flanc
 i li omplia els camins innúmers de la sang,
 agitat i llisquent com una nierada
 de serps sota la púrpora d'un roserar pregon?
 ¿Quina dea apassionada
 en jo néixer signà el meu front?

No sé què d'immortal vençut
 pesa dins meu : com la memòria
 d'un dolô inconegut;
 o un somni sense imatges, que s'allarga i negreja
 molt endins, i on alguna cosa viva panteja :
 porto el caliu mig cec d'una altra joventut
 que no arborà en mon pit sa flàma transitòria :

no sé què d'immortal vençut
pesa en mi, com una memòria.

¿O és la meva mateixa vida,
que es reflecteix sobre el no-rê,
llunyana i afeblida,

com dins un pou obscur un clap de cel revolt,
i, criatura amb ales sense el delit del vol,
em peixo en mon recó amb l'eixuta mentida
d'ésser més feble jo que el meu propi voler,
mentre va rosegant ma vida
l'ombra que sura del no-rê?

6

*Uns wiegen lassen, wie
Auf schwankem Kahne der See.*

HÖLDERLIN.

Feliç qui ha viscut dessota un cel estrany
i la seva pau no es mudava;
i qui d'uns ulls d'amor sotjant la gorga brava
no hi ha vist terrejar l'engany.

I qui els seus dies l'un per la vàlua de l'altre
estima, com les parts iguals
d'un tresor mesurat; i qui no va a l'encalç
del record que fuig per un altre.

Feliç és qui no mira enrera, on el passat,
insaciable que és, ens lleva

fins l'esperança, sacra penyora de la treva
que la Mort havia atorgat.

Qui tampoc endavant el seu desig no mena :
que deixa els remes i, ajagut
dins la frèvola barca, de cara als núvols, mut,
s'abandona a una aigua serena.

Hi ha estones que el pensament
és sol i ert com una timba
desesperada sota un vent
que mai no s'atura ni minva.

L'eternitat dels anys difunts
i els que han d'ésser comptats encara
travessen la buidor que brunz,
empentejant-se, amb una rara

fúria d'exèrcit comandat
pel pànic : així, quan fa via
Déu sobre el món, l'home astorat
perd la rialla i fugiria.

Sols tinc una esma que és llavors
que sóc i visc el que em pertoca;

que no em val ser gasiu d'esforç
i creure'm ferm sobre una roca

tranquilla, amb l'amor i la llar
i el meu jardinet. Tot navega :
cada vaixell, és tot el mar
que li fa força i l'arrossega.

I quan una onada de dol
o de goig ens bat i ens inclina,
no és res el que és nostre sol :
dins la nostra fusta mesquina

ressonen homes i ciutats,
tot el temps sens fi que ens circumda.
Cal fer rem, per no ser negats
dins la vida abstracta i profunda.

Que jo no sigui més com un ocell tot sol,
ales esteses sobre un gran riu
per on davallen lentes barques de gent que riu
a l'ombra baixa del tenderol,
i el rai que el muntanyenc mig nu, enyoradís,
mena amb fatiga cap a ciutats
que estrenyen l'aigua lliure entre molls oblidats
d'haver-hi comes verdes amb arbres i ramats
i un cloqueret feliç.

La vida passa, i l'ull no es cansa d'abocar
imatges clares dintre del cor.
...Tot en mi torna somni : nuvolet d'ombra i or
que flota i fina lluny de la mà.
Qui endinsa en el seu cor com un minaire avar,
qui de recança ulls clucs es peix,
tenen més que no jo, que estrany a mi mateix

i alt sobre els altres, guaito l'ona incessant com creix
i minva cap al mar.

¿Quin moviment humà pot encara desfer
l'encant, llançar-me sang i sentits
a la presa, que és nostra, afanyada, entre els dits,
o al cant, que d'home a home va i ve?
¿O ha d'ésser mon destí el de l'ocell reial
que un tret, per folga, tomba del cel,
i l'aigua indiferent l'endú, vençut rebel,
cobrint-se amb l'ala inútil els ulls buidats d'anhel,
sense un plany pel seu mal?

Jo que vigilo tant els meus desitjos lassos,
dona, pensava en tu per un amor del risc.
— I jo, on és el meu pensament, allà visc,
no on me porten els meus passos.

Jo et seguia, esmunyint-me per dins l'ombra del meu
fantasiar; et creies sola i mon ull sotjava
mentre, del goig de tu mateixa lenta esclava,
despullaves ton cos de neu.

Amb tot, ¿què pot haver-hi entre jo i tu, altiva
que com un déu et peixes d'orgull extenuat?
Si faig del meu senyera, et crido en un combat
que és teu sols essent fugitiva.

I si em reto, ¿què fóra el meu pler, sense orgull?
El flamissell que vaga damunt la inerta escorça.
I amb tot, un no-res del teu volè em pot tòrcer.
Pensava en tu, i amb tot no ho vull.

In memoriam O. C.

Ets lluny, i no sabem si més feble o més fort
que nosaltres : si el súbit melangiós record
que ens atura i ens fa girar, cercant, el rostre,
és l'últim vol cansat d'un prec que fas de lluny,
o el fred de la teva ombra agegantada al lluny
per una immensa llum que l'efímer ull nostre
no destria, i que tu mires fit – i comprens.

I si la mort no és sinó un son indefens
sota l'ona voluble del temps, que t'engolia,
nàufrag atònit, d'entre la nostra companyia,
¿llançarem ton bagatge darrera teu al mar,
o en la nostra aventura cap a ribes més clares
ens farem, del que tu pensares i esperares,
el nostre deure i una mica de joia – encar?

Illes del somni! En dolç vertigen de silenci
i ombra, la nit tal volta ens hi rossega a frec;
l'esperit hi obre els ulls amb un profund batec,
 frisós de desprendre's i viure
 enfora del cos moridor,
que pesa i l'encadena a l'ombra i al silenci,
mentre la inabordable càndida visió
 es fon al lluny de la nit lliure.

Somnis, somnis, desig, oh miratge tan sols
d'incorpòries miques de desig, que a l'obaga
llinda del pensament floten en turba vaga!
 Hostes mil voltes rebutjats,
 però que, quan l'ànima, trista
del seu treball, voldria entorn oblit tan sols,
li fingeixen, joiosa i feta, la conquesta
 dels paradisos constel·lats.

¿Temerem, doncs, la nit i el seu pèrfid misteri,
com l'eremita, el qual no hi arrisca el seu flanc
sinó quan s'ha espremut tot goig de dins la sang,
o donarem amb gosadia
la vela a tots els vents novells,
nit endins, per les illes del canviant misteri,
enc que sols per rebatre'ns, moixos i un poc més vells,
al tràfec esquerp d'un nou dia?

Amor, és dolç de callâ, i no sofrir
 de cap ingenu pensament en mi
 que s'aturi sobtat i miri enrera
 amb un mig riure i un mig plor, com si
 un infant es perdia en una festa austera.

Mira'm als ulls, que tot en mi és teu :
 fins els records que són darrera el lleu
 horitzó de la nostra coneixença
 fonen llur lívida claror de neu,
 Amor, amb l'alta llum que en els teus ulls comença.

Dóna'm la mà, que entre el cos i la fe
 l'acord és ara en mi suau i ple;
 com si l'amor fos immortal, i l'hora
 que fuig, un cercle i, al centre, el voler
 retenint per igual els somnis de la vora.

Fuges, quan per haver-te
donaríem, en una nit obscura,
l'estel que riu, armat, en un tombant,
i en una mar incerta,
un port daurat de vinyes al voltant,
i en un silenci d'odi, el cant
d'una noia pura.

Ens deixessis almenys,
oh bella altiva, un somni dolç de tu
entre els ulls i la visió infinita
del món! Però ens estrenys
amb soledat, presoners de la fita
mirada teva, que l'habita
de lluny, sense tu.

Però si fossis nostra,
si daves – uns instants només – tos braços
al nostre coll, cenyint l'ardent engany
de creure encès ton rostre
per un amor com el que d'any en any
hem après – fet de dolç afany
i de tristos passos,

si te'l lliuràvem – tan
silenciosament atresorat! –
¿quina força immortal ens restaria,
deslligats de l'encant,
per ressorgir damunt la febre impia
i l'animal malenconia
i la soledat?

A la taula comú on l'Esperança adolla
son vi de foc,
amb els que hi jeuen, plens de la bevenda folla,
jo no vull lloc.

Més aviat desperta amb un frec de ton ala,
dea, el meu front,
quan tot és de la nit i el pensament s'acala
trist com el món.

Fes-me dreçà, Esperança, de dins la humana cleda,
amb l'esguard fit
on un demà ja puny a la tenebra freda
el flanc marcit;

i amb el clar pensament que és més plena, oh dia,
la teva llum
que el meu cor, i que els somnis, fets de recança impia,
en què es consum.

Espellifada caravana,
famèlica dels erms on boireja l'oblit,
records, que sobre el meu florit
instant d'ara caieu amb fúria inhumana :

ple d'angoixa, us veig devastar
càndides esperances, pensaments, dolces cures,
per fugir, sadolls, cap a obscures
vies que el Temps, darrera vostre, arremorarà

amb els seus tumults inestables;
i que jo seguiré, sota la llei cruel
que lliga l'home a ser fidel
al seu feix de passat i d'enyors impensables.

Ah, no per viure sense un fi,
sinó per retrobar-vos, – captaires de mà estesa
o lladres àgils a la presa,
records, encara armats, i enjoiellats de mi, –

dispersos pels revolts frondosos
dels meus futurs silencis! I suplicant covard,
sotjar l'engany del vostre esguard
per sorprendre-hi un pàllid reflex dels dies fosos.

Tot torna; i és més trist,
com si fos cridat a judici.

Tan covard que és el cor
dins la presó del seu desfici,
i tu, fantasma trist,
sotges que s'adormissi
ton jutge, el cor!

¿Què portes — roses, llàgrimes —
dels marcits ponents del passat?

Fos viva juvenesa,
i primer desig admirat,
les roses i les llàgrimes
amb què l'amor combat
la juvenesa!

Sols per recomençar,
– ingenu cor! – perdonaria
que fos somni i no-res
això que torna amb melangia;
com si en recomençar
s'evadís de la impia
mà del no-res.

Com si l'única joia
nostra, que és posseir l'instant
en l'urc de sa fugida,
no valgués l'enervat encant
de somniâ una joia
que torna, vergonyant
de sa fugida.

Ventall : a penes a la Mallarmé

Tots aquests incerts batiments,
 com les respostes i els refusos
 d'una ala inexperta a difusos
 somnis i a horitzons resplendents,

imiten, oh pensosa, massa
 un amor possible, que fos
 un vol presoner – de tots dos –
 entre tos ulls i l'hora lassa,

perquè jo no m'hi lliuri i no
 reforci l'ingenu presagi
 amb un vers ondulant, que assagi
 la indecisa subjecció

del cor a tal mescla incompresa
de joc i desig i peresa.

L'impossible desig

M'he abocat a l'alba, obscur del meu desig!
Pobre i las de la pròdiga despesa taciturna
del meu impossible desig,
he negat la deessa i els tresors de son urna,
entre el món i la seva nova esperança, al mig,
jo sol, superb del meu desesperat desig.

Reina del món, posava damunt totes les coses
la llum son inefable, son innombrable pes;
tot cedia a l'or i a les roses,
tot, com si no existís el meu desig suspès,
que amb l'irònic durar de ses forces recloses
feia imperfecte el món sota l'or i les roses.

Embriaga't, oh dia content de tu mateix,
llança endarrera meu ta remorosa corba;
 exhaureix-te en l'esclat mateix
que et fa creure evadit de ta exactesa orba,
fins a mudar-te en l'ombra que del teu nombre es peix :
jo, en mon desig intacte, seré encara jo mateix!

La Fúria adormida

¿De quin pensament devorat
fins a la viva sang
era tan dolçament vinclat,
Fúria, ton jove flanc,
que semblaves dormir després
d'un amor sense mal
ni tendresa entristint el bes,
simple en son pur excés
d'alegria animal?

¿No ho sabràs, i perquè els meus dits
sobre els teus lassos rulls
han lliscat, a penes ardits
missatgers dels meus ulls,

sortiràs d'aquest son, com d'un
silenci del teu foc,
llebrera del desig profund,
certa d'un cor a punt
– mon cor – per al teu joc?

Talment parlo a una dona, oh nu,
oh bell Remordiment,
i et coronó de somnis, tu
que només ets ardent :
content de sofrir braç a braç
amb el teu pler més fort
i refer-me un somni voraç
amb el que em deixaràs
no tocat per la mort.

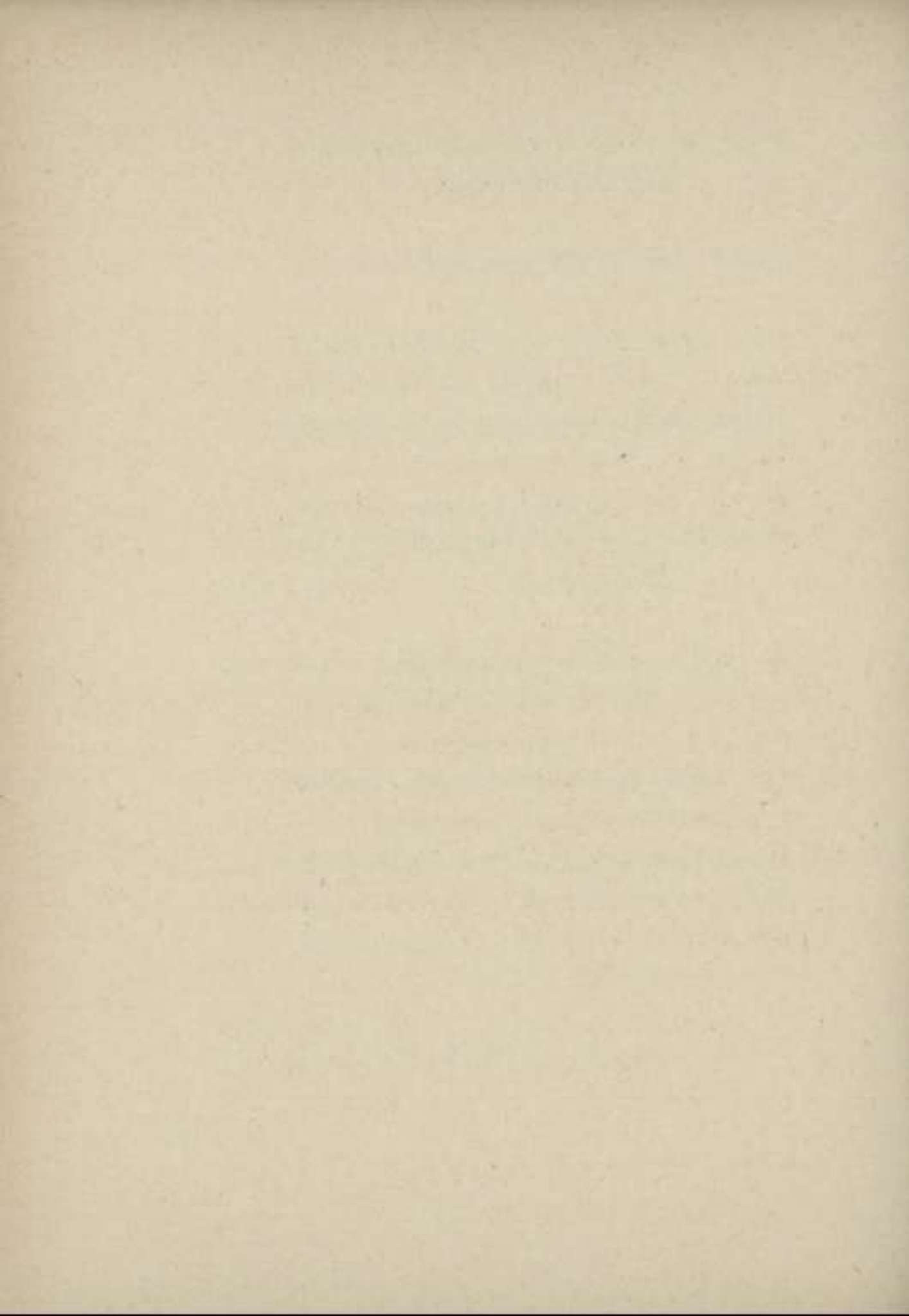
Amor, m'és dolç el teu cos, quan és sol
en el seu goig i en el seu riure ardent,
sol en sa música, foll instrument!,
a condormir les serps de fred consol
que neguen al seu eco en mi el revolt
llindar entre el sentit i el pensament;
quan venç sense ànima, divina pols,
tot morts i harmonia renaixent,
ton cos m'és dolç.

Amor, ton cos m'és trist, quan hi recull
el vague vol que ha fet obscur son plor
una tendresa exclosa del teu do;
quan dins l'aigua on em miro del teu ull
un somni vetlla, estrany al meu orgull,
i et puc estrènyer perquè no ets jo,
i abocar-m'hi, ni oblidat ni vist,

com un silenci dorm sobre una flor,
ton cos m'és trist.

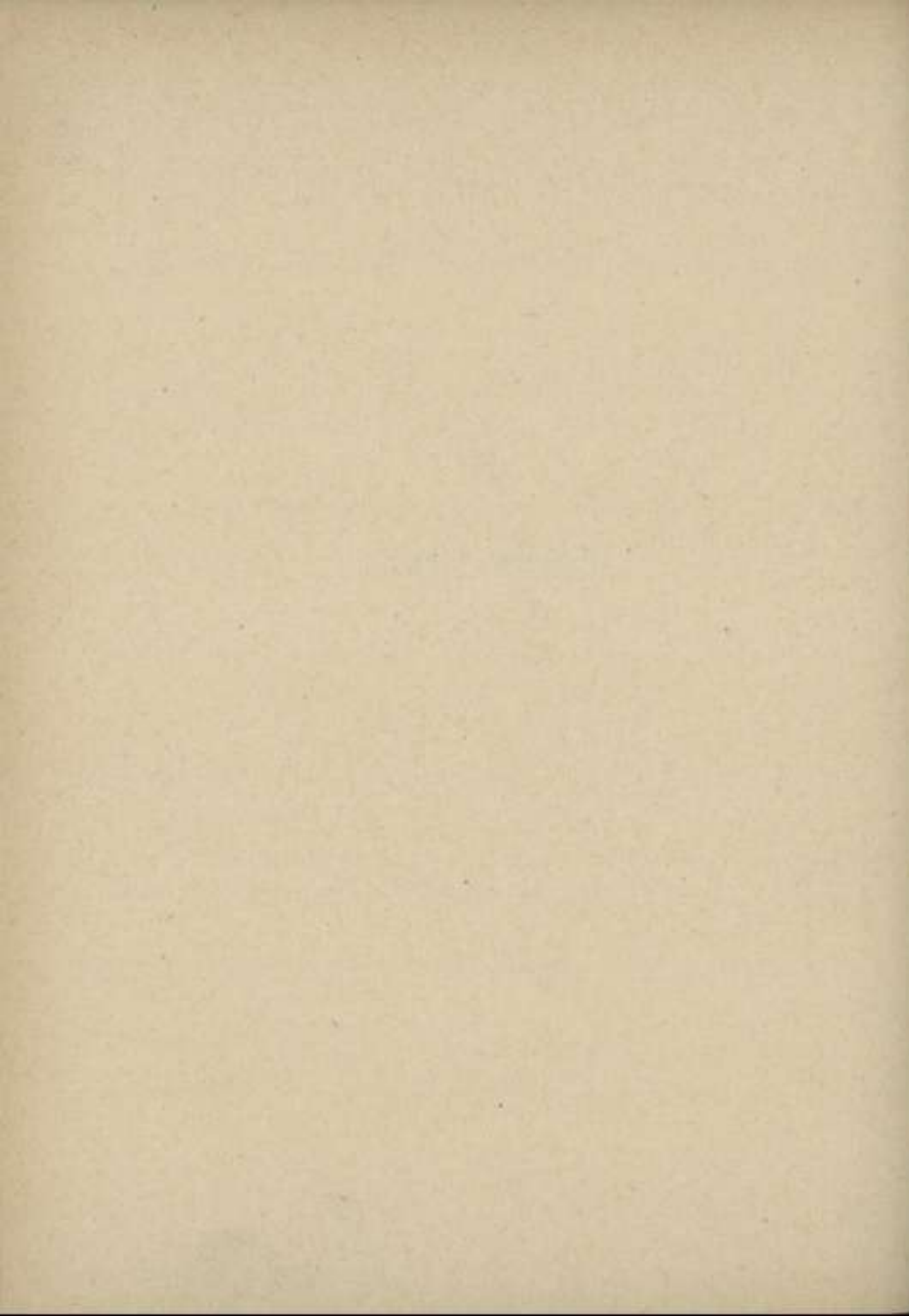
Amor, Amor, ¿la juvenesa on és,
que ens feia iguals la carn i l'esperit
com dues flames d'un mateix delit?
Ah, si el desig pogués morir del bes!
O fos l'Amor un déu que no envegés
el poc de pietat no asservit
en els dolços tumults del seu favor
ni en el las afalac al seu oblit,
Amor, Amor!

El tàcit poc d'humana pietat
per la mútua set dels cossos nus
i el pler que hi passa com un rei intrús,
fent clares festes del que ha rapinyat
i deixant-los en més necessitat.
Cos que has estat feliç del gai abús! :
estoja el somni, com una ombra un foc :
per a volar lluny dels destins segurs
és trist – i és poc.

B

(1929 - 1930)

Nu en repòs : després de l'amor

Ara és sola entre el foc de tes roses secretes
i l'atònita llum
la nua blancor – ah, les divines desfetes,
en ta blancor, del tacte que a exhaurir-la es consum,
las de tantes delícies tretes!

Mos ulls són un silenci esclau del teu repòs,
i els fats s'inclinen, mentre
l'ànima, en tu, es reprèn i somia el seu cos,
el teu cos!, i el retroba feliç entorn del ventre
pur – emanat talment del goig que s'hi és clos.

Ordre ingenu de flor! Pels seus pètals divagues
al grat del somni lent :
que records en la tendra massa encara embriagues,
tu amb tu, – oh!, que ets tan present, i el pensament
ja te m'allunya en miratges vagues!

Mentre fugies t'he comprès,
si un va cop d'escuma sonor
al meu atònit crit ha pres
ton flanc vinclat com en un llit d'amor,
nua sirena, submergit cabell,
ah rossa estela d'un ardent consell!

Tornes a ser destí confús,
tu que, sense designi, has
temptat a l'extrem d'un refús,
urgent i tota de l'ona fugaç,
— sense present, com el teu cant, potser
pur somni del que és per fè, i que no sé.

Corpore composito J. C.

Ta forma se'ns oposa com si encara fossis tu,
però tu has deixat supremament
de creure en nostres somnis. Com sentim a cor nu
que és aquest brusc, total desistiment
el que en diem morir!

No las d'haver estat com nosaltres : esquerp
del teu misteri, jeus. De quants passats
sentits de tu, ja immòbils figures sense verb,
ets transparent! De tantes unitats,
la suma ara és aquí.

Tant menys et comprénem. Ans, servils al senyal
dels nostres somnis, t'acostem el món
de nou, i el saber d'ell que el va fer teu – per tal
que ens semblis nostre encara, en un pregon
pols comú de destí.

Torno del somni amb un àngel trist.
Ardents paràboles del dia, esperes
creuades en un cel d'atzar previst!
Ell era a rebre-m'hi en ses mans lleugeres.

Ah, sa dolçor no ha encantat l'impuls
de fer meva més nit, i encara créixer
cap al no meu, i governar tumults
d'altres silencis com ma part mateixa!

Oh l'irreal reialme immens! Al pas
– oh somnis d'altri! – de l'ombra defesa,
l'àngel i jo! Hem lluitat braç a braç;
vencedor ell, ha pres ell ma tristesa :

no pas com una dona, que fa seu
més un destí que una melanconia.
Que lleu, sa fuga! Si ara vull Déu,
sóc sol – titànic laberint, nou dia!

Les coses de l'oblit no són pas mortes :
oh reial vent – eternitat
en fuga de la llum – el temps t'emportes
sobre llur profunda ciutat.
Carrers com fes, torres com esperances,
ponts com dissenys complerts,
imatges en vertigen, com recances
folles d'encendre's sense límits certs!

Tentacular ciutat! Per a arribar-hi,
quants silencis de lent camí,
sense l'almoïna de l'imaginari
ni que cap ombra dolça m'hi
seguís del meu present, per a invocar-la
pel seu nom, quan no he
comprès la dura llengua que s'hi parla,
i era tot sol dins un ordre estranger!

Dona adormida

El son fa de tu com el vers
que un poeta combina i deixa
ple d'un pur misteri – divers
sota una música mateixa.

¿Ets per a comprendre, oh fluent
acord de forma i vida i hora,
i dur-te a un sol sentit present,
tu que dels teus sentits ets fora?

¿Ets per a vetllar, fràgil vas
de dolços destins indefensos,
infant gairebé, que el meu braç
cobriria als somnis immensos?

¿Ets per a esperar, i et veuré
tornâ en ta mirada, que s'obre
fent pas a un pròdig viatger
encara atònit de no sé
quins plers remots que l'han fet pobre?

Aire crepuscular

Vanes flors del dia, les hores
collides lentament per llur
sola beutat al pur atzur,
que en decora ses rases vores!

Puix que el llarg camí no consent
el tan fràgil bagatge, cada
dia més amb mà resignada
dins els llacs rosats del ponent

us llançaré : caiguda encesa,
cercle que dilata el seu or
del cor de la nit al meu cor,
de ma nuesa a sa nuesa!

Déu contempla el món, a l'estiu

Tot és en ordre dins la tarda
tèrbola del seu blau
sobre el seu or, covarda
talment d'un Ull que s'hi complau
llangorosament, oh vitrina
per a una peresa divina
delectar-se en les coses, fins
que, més curios de sa pura
joia, l'Amo en torna la cura
- barroers servents - als destins.

Narcís

El meu cos – per les coses
se'n va de mi, com qui es desfà
de noses – o de roses –
del que és seu i que amb tot ell no pot esperar,
i que el suplicaria – furtivament se'n va,
per una impaciència ardent de les coses.

Resta el misteri d'ell, –
si cobrint l'adúltera fuga,
transparent del tan bell
silenci de sa forma al lluny, encar poruga
d'ésser suspesa a mi – cos, infidel novell,
talment doble de mi com jo sóc simple d'ell!

Distància, presència
foses sobre el vivent cristall
d'una dura imminència!

¿De retorn? ¿De refugi encara més avall
en un futur de coses – cos, oh car al treball
de comprendre't absent, de servir ta presència?

Però més – què en saps tu! –
al callat pensament que et mira
i t'ama dolç i nu,
quan a son aigua, on tota realitat expira,
t'aboques las – de pas potser – però segur
en ta set i en l'esquerpa complaença de tu.

Aire d'una gelosia

¿Sobre quina illusió encara
poses verge el teu lent somriure
de mil gelosos pètals – closa
força sense pes d'una rosa
suspesa que separa
una ala del seu vol més lliure?

Diàfana feliç clausura!
El temps i l'atzur damunt d'ella
estrenyen la volta dels dies,
més plens, oh tan plens, que els diries
sobreeixir de la pura
soledat nostra, oh meravella!

La soledat de tu i jo sols
fa més vague el foc que en mi pensa;
tu, amb la suspesa indefensa
pregunta dels ulls, — per on vols

comprendre'm i estimar-me alhora,
com els infants, — un nu moment
m'atures sobre el lent corrent
sense fi a esperar, ni vora,

d'un oci on el món desfés
l'esperit, sa màscara pura,
i ens deixés units per sa obscura
sang, oh dolç animal, només,

en un las amor sens paraula,
més vell que la més vella faula.

Aboliria el blanc reflex
del teu pas en ma dura calma,
no els somnis que crema en sos plecs
un orgull rebel sense palma,

cigne! En tos cercles reialment
abandonat sense lliurar-te,
tot tu el just acord que consent
l'ona entre el seu goig d'ostentar-te

i el teu fluid desdeny d'ésser sol
en l'inútil exili, et traces
espais de destí d'on cap vol
no fuig – per a afront de mes passes

futures, que desmento ja
per no haver-te d'envejar.

Nu ajagut

La llum s'isola en un cel blanc,
com en el teu cos un amor
que no sap què fer-ne – terror
subtil de destins o de sang,

necessari si es vol cobrir
d'inútil tacte errant, per més
contenir l'imminent excés
de ta fluida aparença en mi.

Ah més nua com més pensada!
Entre jo i tu la verge onada
dels atzars revé. ¿Qui dels dos

prendrà? ¿Restaré a la riba
d'un somni fit, oh insidiós
horitzó de ta corba viva?

Versos meus d'altre temps

Fons sense temps dels anys, versos inerts, mirall
on inclino un silenci que fou gest, que voldria
recordar-se i perfer-se – ah mai feliç treball!
Vague d'atzars, em cerco en el triomf d'un dia.

Més fugaç, més pur altre jo, – amb esteses mans,
com si et fos tanmateix necessari el qui es mira
mesclat amb ta aparença, ¿t'esvairàs abans
que l'enigma on s'espaien els teus mots en guspira?

¿O som, l'un per a l'altre, miratges indiscrets
d'un àngel que del seu mort orgull va renéixer
un dia en el poema, i ens recrea, desfets
dels mots que sonen i de la forma que bleixa?

Inútilment haurà l'ingenu
salt de ton riure fet, si mai
hi cabussa, en mon clos espai
que de mi abdicat empleno,
cantar de sobte algun record,
eco suspès velat de mort
que es despulla per emular-te
en la nua fuga a través
del pur restar present, oh més
sola en tu per a més doblar-te!

Nimfa de ta rialla en doll!
Un ocell del passat et crida,
cos infant, i viu de la vida
triomfalment llisquent d'un foll
teu instant – només. Ah pobresa
per un trànsit tan fluid sorpresa!

Res no és meu! Si no consent
un somni que ho fou a aturar-se
i irisar ta memòria esparsa,
riure!, de mots – inútilment!

El món és més jove que jo
i es riu verge per cada fina
fuga blanca del mar en flor
i nu com la llum — ¿cap a quina
impaciència divina?

Que ets obscur de somnis, ocell
de l'hivern, i el teu cant que vell!
Ah, dormir!, quan Déu es desperta
i els àngels, amb joia més certa,
són tots per les coses i Ell.

Si s'ajunten dos mots, perquè
 una música sense llar davant meu viatja
 pel so del dia (oh mar, i jo la mòbil platja!)
 i hi traça rutes com qui té una nova fe, —
 si es compon un sentit, perquè
 davant meu una estela es clou i les tenaces
 gavines de la paraula en son pur poder
 sonden els diamants de les escumes lasses, —

¿s'admiraria l'àngel nu,
 més pobre d'un exili sense atzars ni promeses,
 però dels vols guardats d'unes ales ofeses
 més ric en ell mateix, ah! que jo, i més segur, —
 m'envejaria l'àngel nu,
 fins a temptar-me a les aventures moroses
 pel deslligat innumerable, lluny de tu,
 centre clar de les coneixences operoses?

La més simple joia del món
s'ha clos en tu, com interdita :
folla puja de la infinita
terra viva i dels morts que hi són

cap al nostre atzur, però sense
força per a ser somni o fruit
altre que en rialles desfent-se
com pobres flors, infant, — oh fluid

destí per damunt ta feblesa
innecessari, si sempre ha
de sê un mot blanc, que lliscarà
amb tanta cosa no compresa

cap a l'ombra darrera teu,
com una ironia de Déu.

Rosa

Tranquil·lament el món fineix
en tu, expandit i clos alhora
en ta harmonia, que coneix
els atzars gelosos dins l'hora
com els pensaments dins mon ull,
però els pètals del teu orgull
– perfum que de porpra es vertebra –
aboleixen tot trist futur
si poden, embriacs d'atzur,
omplir ells sols una tenebra.

Tot és excés; i el silenci
no pot resistir
ser forma a tanta absència
i centre a la imminència
innúmera del que és per ésser i
ja demana el nom que compensi
d'ésse' a penes i fugir.

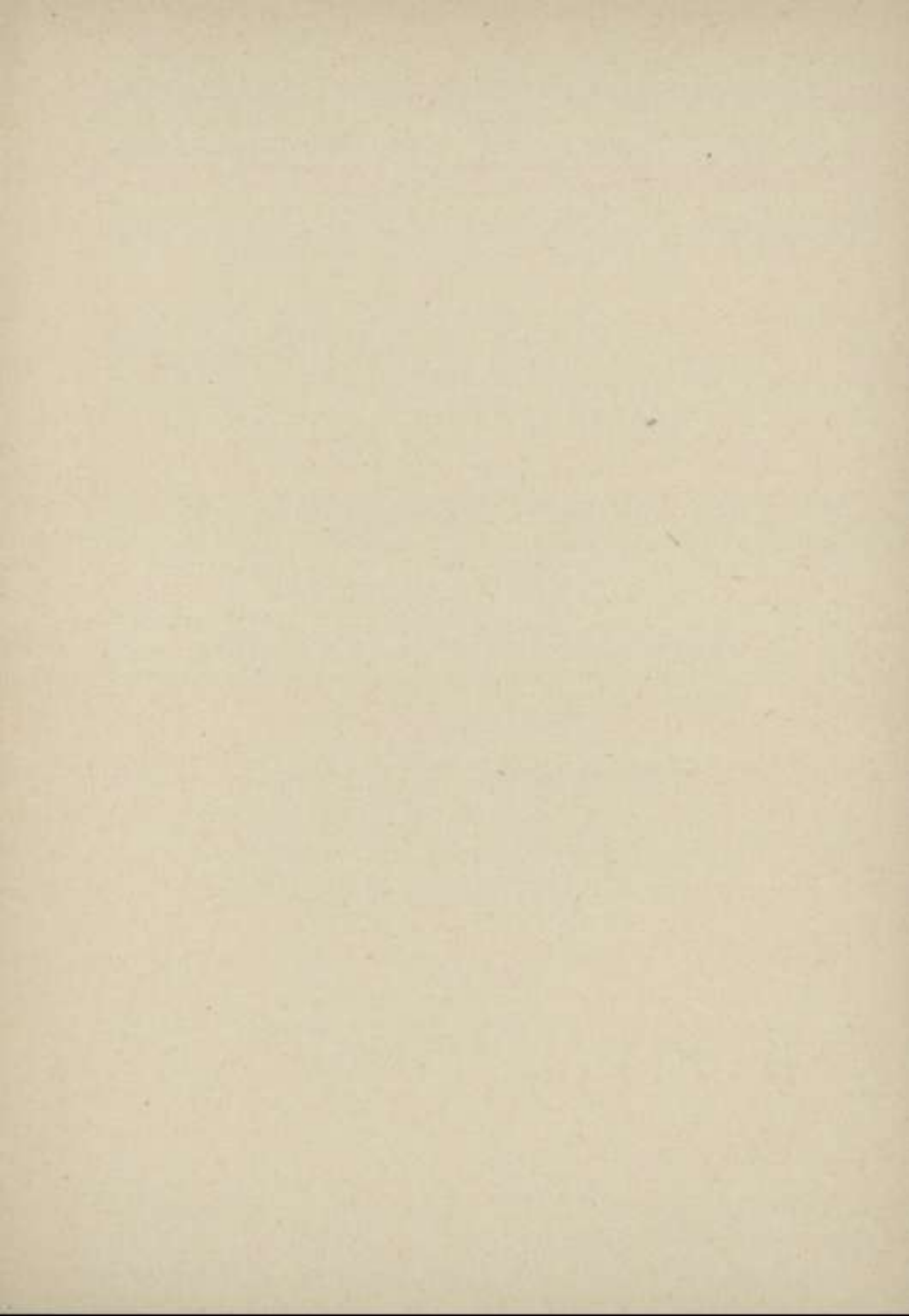

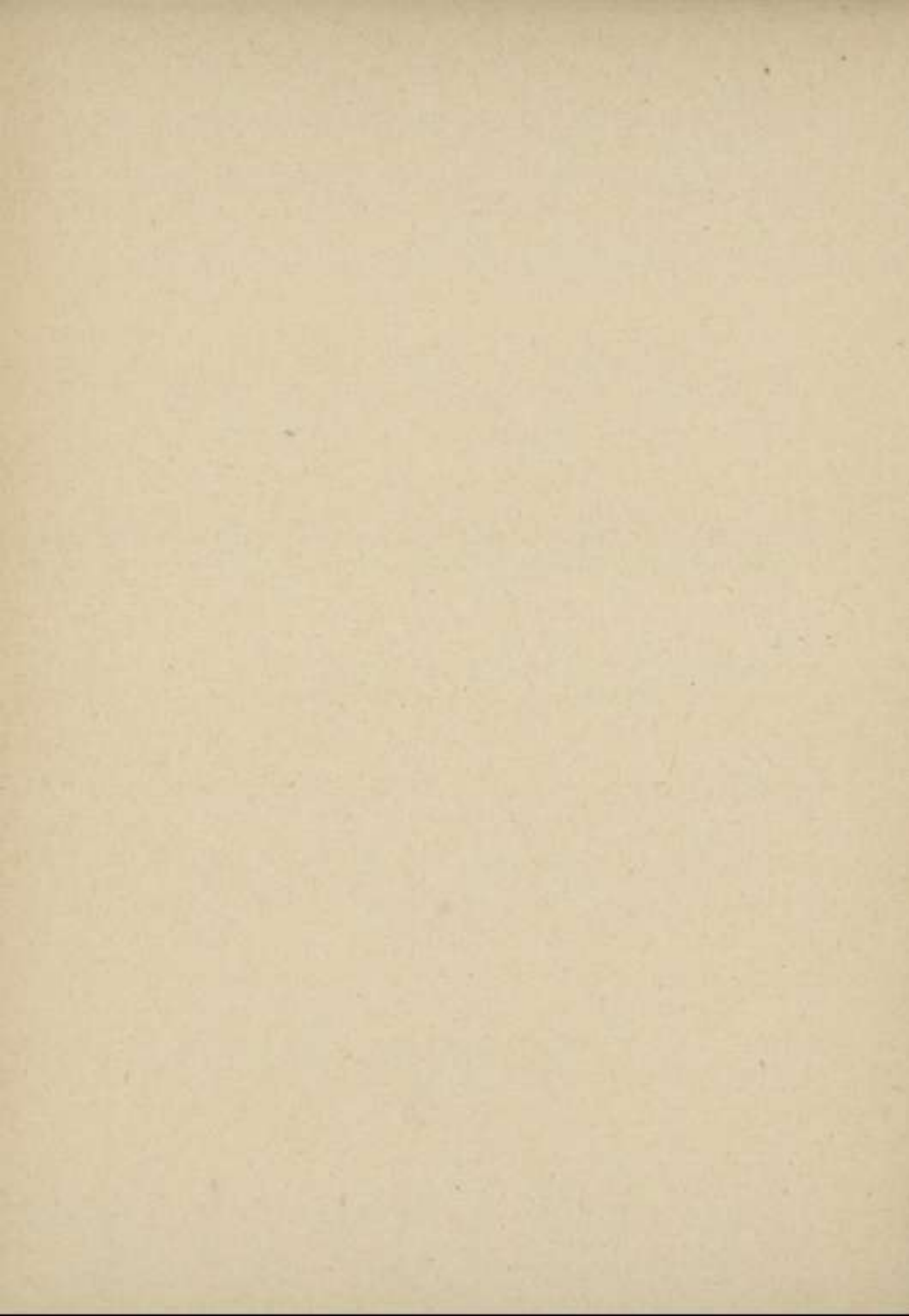
INDEX

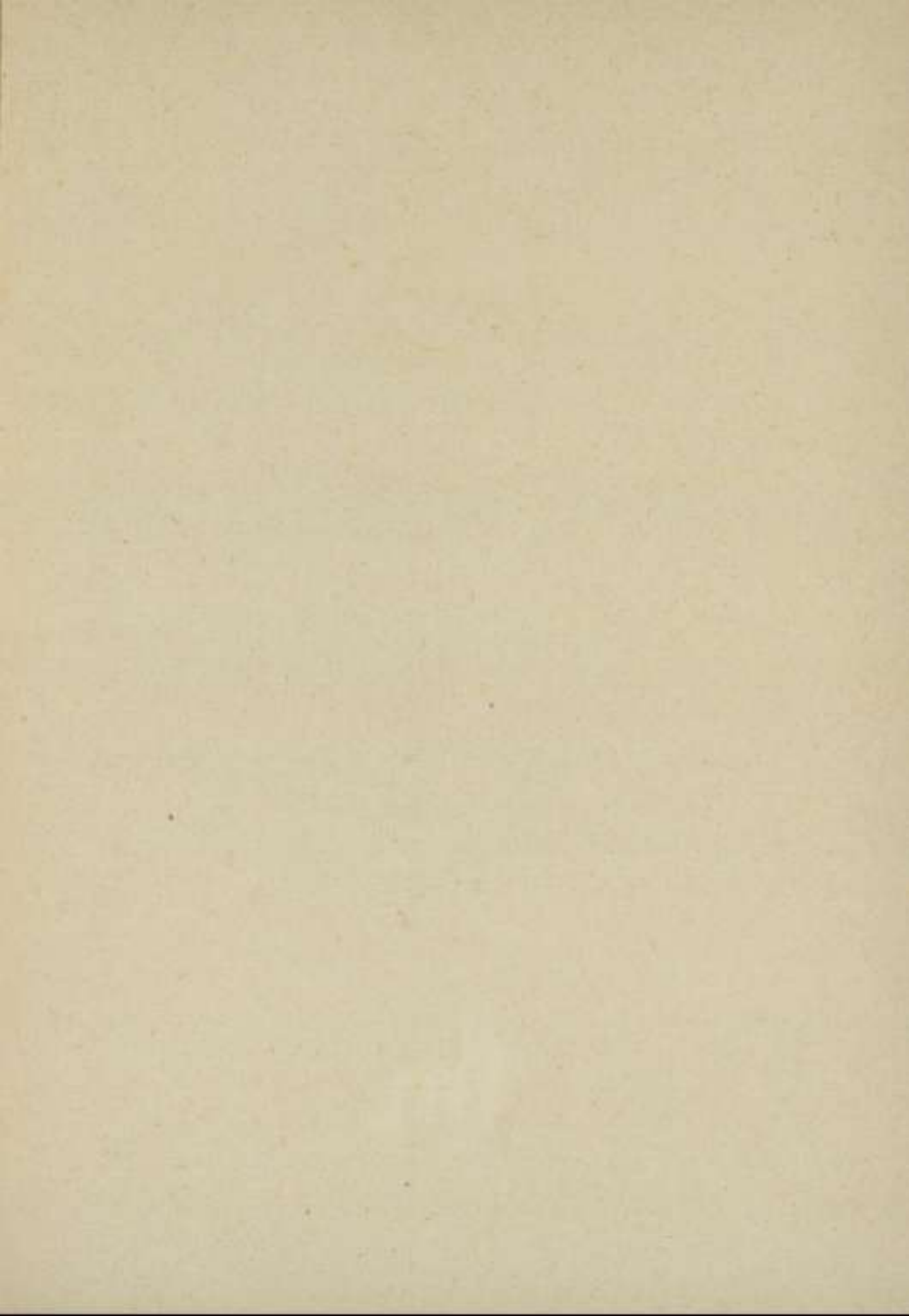
	<u>Pàg.</u>
<i>Llibre primer (1913 - 1919)</i>	7
<i>Llibre segon :</i>	
<i>A (1920 - 1928)</i>	75
<i>B (1929 - 1930)</i>	115

Am

Obres de Carles Riba

* PRIMER LLIBRE D'ESTANCES

Publicacions de «La Revista», Barcelona, 1919.

* ESCOLIS I ALTRES ARTICLES

Publicacions de «La Revista», Barcelona, 1921.

LES AVENTURES D'EN PEROT MARRASQUÍ

Amb il·lustracions d'Apa. Publicacions de l'«Editorial Catalana», Barcelona, 1924. 5 ptes.

* L'INGENU AMOR

Amb il·lustracions de J. Obiols. Publicacions de l'«Editorial Catalana», Barcelona, 1924.

ELS MARGES (1920-1926)

Publicacions de «La Revista», Barcelona, 1927.
5 ptes.

SIS JOANS

Publicacions de «La Mirada», Sabadell, 1928.
5 ptes.

* Exhaurides.

Collecció de teatre de «La Mirada»

«La tia d'Amèrica», per Carles Soldevila.

«Els fills», per Millàs Raurell.

«El giravolt de maig», per Josep Carner.

«Judit», per Josep M.* de Sagarra.

Preu de cada volum, 2'50 ptes. (Per als subscriptors, 2 ptes.)

EDICIONS LA MIRADA

* L'ANY QUE VE, per Francesc Trabal.

* OFRENA RURAL, per Guerau de Liost.

TRES ESTELS I UN BOSSEC, per Bellafila

Edició en paper de fil, exhaurida. Edició corrent, 3'50 ptes.

* SIS JOANS, per Carles Riba.

* VIDA DE MANOLO CONTADA PER ELL MATEIX,

per Josep Pla.

HISTORIES DE LA CARN I DE LA SANG, per A. Esclasans.

Edició corrent : 3'50.

Edicions en paper de fil, Holanda i Japó, exhaurides.

UNA TRAGEDIA A LIL·LIPUT, per Joan Oliver.

Edició corrent : 3'50 ptes.

Edicions en papers del Japó, Holanda i de fil, exhaurides.

TEATRE DE LA NATURA, per A. Rovira i Virgili.

Edició de fil : 10 ptes. Edició corrent : 3'50 ptes.

Edicions en paper del Japó i d'Holanda, exhaurides.

* ELS FRUTS SABOROSOS, per Josep Carner.

VIDA I MORT DELS BARCELONINS, per Joan Sacs.

Edicions en paper del Japó i d'Holanda, exhaurides.

Edició de fil : 10 ptes.

Edició corrent : 3'50 ptes.

* L'HOME QUE ES VA PERDRE, per Francesc Trabal.

TOT DE CONTES, per G. Jordana.

Edicions papers Japó, Holanda i Bives, exhaurides.

Fil Guarro : 10 ptes.

Corrent : 3'50 ptes.

JUDITA, per Francesc Trabal.

Edicions papers Japó, Holanda i Bives, exhaurides.

Fil Guarro : 10 ptes.

Corrent : 3'50 ptes.

* Exhaurides.

PREU D'AQUEST VOLUM (per als subscriptors): 3'50 ptes.

PREU D'AQUEST VOLUM (per als no subscriptors): 5 ptes.